

Vnanje države.

Italijansko. Italijanski poslanec Vigla je dejal pri nekem banketu v svojem govoru: »Moje misli hite v Trst, ki je kri od naše krvi, ki je vglobljen v naše življenje, ki nam pripada in ki bo v bližnji prihodnosti tudi politično z nami združen«. Te besede dokazujejo, da so Italijani že pozabili na batine, ki so jih leta 1866 od Avstrijcev vsprejeli. Naj le Italijani pustijo pri miru avstrijski Trst ter se naj veselijo, da jih Avstrijci ne motimi pri njih polenti.

Cerkvene zadeve.

Veseli trenutki v samostanu čč. šolskih sester.

Z veseljem je zopet pozdravil ves katoliški svet imenitni praznik Vnebovzetja preblažene device Marije dne 15. avgusta. Ker je ta praznik jeden izmed največjih Marijinih praznikov, sklenil je samostan čč. šolskih sester v Mariboru z njim še drugo izvanredno slavnost, namreč preobleko novink in izvršitev obljub. Za preobleko je bilo odločenih letos 11 kandidatinj in začasne obljube so naredile 3 čč. sestre. Slovesno opravilo, obrede in posvečevanje v krasni, nad vse veličastno ozaljšani samostanski cerkvi so vodili mil. g. kanonik dr. J. Mlakar. Bili so v to pooblašeni od prevz. kneza in škofa, ki so bili vsled bolehnosti zadržani.

Začetek je bil ob 7. zjutraj. Že na vse zgodaj istega dne so se zbrali stariši ter sorodniki novo spreoblečenih, in obilo družega ljudstva v prijazni cerkvi. Po slovesnem vходу preč. g. kanonika, stopila je vsaka nevesta s svojo družico pred altar, kjer je iz kanonikovih rok vsprejela blagoslovljen križ in svečo. Nato so vse zavzele svoje prostore v klopih, pregrnjenih z rudečim suknom. Med slovesno sveto mašo vsprejele so vse tri sestre in onih najst kandidatinj pobožno sv. obhajilo. Po sv. maši poklekile so zopet okoli altarja s križem in gorečo svečo v roki. Preč. g. kanonik razjasnil so v izbornem nagovoru dolžnosti, prednosti, a tudi težave novega stanu. Povdarjali so, da device z zaroko s svojim nebeškim ženinom odmrjejo svetu ter se kot žgalni dar docela darujejo Bogu. Zapustiti morajo tudi svojo lastno voljo ter se v vsem, kar ni greh, klanjati svojim predstojnicam in predstojnikom. Zato pa smejo pričakovati tem obilnejšega plačila v nebesih. Na stavljenja vprašanja, so li voljne vse to spolnjevati, odgovorile so večkrat z »da.« Zopet je vsaka posamezno pokleknila pred altar, kjer se ji je po obrednih molitvah izročilo redovno oblačilo.

Potem so vsprejele še prstane in nazadnje nova imena kot popoln dokaz, da so se za vselej odpovedale svetu. . . . Imena so sledeča: Marija Ulaga, sedaj sestra Hijeronima, iz Griž; Elizabeta Košir, sedaj sestra Leonarda, iz Žič; Marija Golob, sedaj sestra Armela iz Možganc; Marija Koren, sedaj sestra Doroteja, iz Št. Petra pod Sv. gorami; Ana Detiček, sedaj sestra Štefanija, iz Loč; Marija Bolkovac, sedaj sestra Kamila, od Sv. Antona v Slov. goricah; Frančiška Saller, sedaj sestra Alkantara, iz Ljubljane; Frančiška Debevc, sedaj sestra Kristina, iz Cirknice; Marija Horvat, sedaj sestra Valburga, iz Belotince (Ogrsko); Marija Rant, sedaj sestra Helena, iz Železnikov (Kranjsko); Marija Sever, sedaj sestra Kazimira, iz Ljubljane.

Nazadnje so pristopile še sestre Anastazija, Maksimilijana in Leonija ter naredile po enoletni poskušnji prvo obljubo. Konečno je zapel kor lepo lat. pesem: »Regnum mundi.« Iz src novo spreoblečenih so puhtele iskrene molitve, izraz hvaležnosti in srčne radosti v nebo. Mnoga srca navzočih so bila globoko

ginjena, kakor so pričale solze v njih očeh. Stariši in sorodniki so blagrovali svoje hčere in vendar jih tudi žalostni zapuščali.

Najsrečnejše so bile one same. Ni je bilo solze v očesu, kajti srce prepolno hvaležnosti ni bilo možno svojih čustev pojaviti. — Gotovo je vsaka izmed njih iskreno pozdravljala blaženi mir tihe samostanske celice, po kateri so hrepnela njih srca, misleč si:

Poveljnik, o srečen duh Gospoda,
Ki na nizkost se tvojo je ozrl!
V svetišču čista bodi mu posoda,
Da vira milosti ne bo zaprl!

Mili darovi za družbo vednega čč. ščenja: Sv. Kungota na Pohorju 5 fl., Šmarje 9 fl., Sv. Štefan pri Žusemu 12 fl., Sv. Jurij na južni železnici 26 fl., Slivnica pri Celju 3 fl. 50 kr., Sladka gora 5 fl. 50 kr., Žusem 3 fl. 50 kr., Jarenina 51 fl. 55 kr., Sv. Venčesl 10 fl., Črešnjevec 3 fl. 20 kr., Zreče 5 fl., Celje 53 fl. 28 kr., Sv. Tomaž 17 fl. 70 kr., Polzela 10 fl., Sv. Ilj v Slov. gor. 18 fl. 65 kr., Sv. Jakob v Slov. gor. 18 fl., Sv. Jurij na Pesnici 2 fl., Frankolovo 3 fl. 80 kr., Rogatec 5 fl. 5 kr., Rečica 10 fl. 20 kr., Planina 4 fl., Konjice 103 fl. 11 kr.

Gospodarske stvari.

Streljanje proti toči.

Iz Šmarja pri Jelšah.

Odgovor dopisniku v »Slov. Gospodarju« z dne 28. julija št. 30. Res je, da še dosedaj ni nobeden dokazal, da strel zabranjuje točo. Vprašam pa, kateri učenjak pa je dokazal nasprotno, da streljanje nima nobenega upliva? Ali morda gospod dopisnik iz Šmarja? Tudi mi nismo preverjeni, da strel na vsaki način zabranjuje točo, o tem nas morajo šele večletne skušnje poučiti; kako pa si naj istih nabere, ako se ne poskuša. Dobro vemo, da nas Bog lahko kaznuje, če hoče, in če nas bode kaznoval, si vsaj očitati ne bomo, da smo roke križem držali, da nismo storili, kar se nam je od več strani pripočalo. Če je streljanje res tako nespametno, zakaj pa vis. dež. odbor posreduje dobavo cenejega smodnika? Dopisnik trdi, da nam menda ni tako pogosto kazen namenjena, da se povprečno vsaki drugi dan strelja. Gotovo ne, toda kedo naj ve, kedaj nam je ravno kazen namenjena? Če gospod dopisnik ve, naj nas pa opozori na njo, mu bomo zelo hvaležni; prihranil nam bode mnogo truda in stroškov, sebi pa tudi dragega spanca. Jaz mislim, da je pač naravno, če se človek skuša braniti proti elementarnim nevarnostim. Kar se pa tiče molitve in zvonjenja, ali sta pri streljanju izključena?

Da ima streljanje proti toči, kakor vsaka novost, tudi svoje nasprotnike, je razvidno. Pomislimo le, kako so se ljudje svojedobno branili saditi krompir, sedaj glavni živež ubogih ljudij; ali pa gospod dopisnik, naj pogleda v današnje dni, kako so se in se še ljudje ustavljajo škropljenju trt, kurjenju zoper mraz itd.

Kar pa dopisnik piše o toči za časa strelnih vaj, morala bi potrditi vojaška oblast, da bi bila vest verodostojna. Mi kmetje streljamo proti toči, ker se na vse načine borimo za svoj obstanek, ne pa zato, ker bi nam bilo streljanje prijeto »šport«. Toliko v odgovor!

Streljanje proti toči.

Iz Jeruzalema pri Ljutomeru.

Da smo se mi letos po ljutomerskih goricah resno poprijeli strelbe o vsaki hudi uri, poročal je že »Slov. Gospodar.« Večkrat smo se tudi prepričali, da to res pomaga in moč nevihte ali zmanjša ali pa vsaj nekoliko v drugo stran obrne. S prisego potrditi se sicer ne more, da bi nas streljanje vselej in popolnoma obrnilo pred točo, da pa to mnogokrat veliko pomaga, tega pa tudi ne

more nikdo tajiti, kdor je imel že s tem opraviti. Nenadnano pa je gsp. dopisnik iz Šmarja pri Jelšah v 30 št. »Slov. Gosp.« naše početje hotel ovreči rekoč: »Tako streljanje je le šport.« Ali res mislite, da bi bil vinogradnik tako razposajen in lahkomišeln, da bi v skrajni nevarnosti šel streljat za »šport?« Brezdvomno ne!

Če je komu taka strelba nadležna, temu pač svetujemo, da se preseli kam v puščavo, kjer bode noč in dan užival tihoto in mir. Oblakom se s streljanjem lahko spremeni njih tok. Oblaki v zraku namreč nimajo svojih stalno odkazanih tokov, da bi se ne dali v nobeno drugo stran ukreniti. Streljanjem se tudi stresejo zračne plasti, dovede nov topel zrak v višave ter zabrani zgoščenje. Največ pa še pri tem delu pomaga pobožno upanje v božjo pomoč. Tudi tukaj velja rek »pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!« Če hromec zavrže palico, ali ni s tem zavrzel pomoči, s katero se drži po koncu, ali mu je k temu samo pobožna molitev zadosti?

Naj Vam tedaj, dragi mi prijatelji streljanja, omenjeni dopisnik s svojim zanikanjem nikar ne odvzame zaupanja in vstrajnosti v omenjenem streljanju. Če ste že v nekaterih slučajih tako rekoč prisiljeni dajati svoj krvavo zasluženi denar za razne potrate drugim ljudem, privoščite tudi sebi ta »šport« katerega ljubi Bog, ki vidi in pozna naše upanje, gotovo nikdar ne bo prezrl. Sicer pa nam tudi omenjeni g. dopisnik želi dober uspeh. Bodimo si vsi prijatelji!

Sejmi. Dne 26. v Ljubnem in Turniščah. Dne 27. v Poljčanah, v Brezicah. Dne 29. na Muti, v Celju, Mozirju, Žalcu, pri Sv. Trojici na Goričkem, v Svičini, Poljčanah. Dne 30. na Hajdini. Dne 31. v Imenem. Dne 1. sep. v Turniščah, Arnovčah. Dne 2. v Spodnji Polskavi in v Trnovcih.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Volitve v okrajno bolniško blagajno so ovržene!) Okrajna bolniška blagajna v Ptuju je bila dosedaj edino in izključno v nemčurski oblasti, da-si je dobra polovica obrtnikov na deželi, kateri morajo po postavi in po pravilih te blagajne tudi biti zastopani, ker so delodajalci in morajo za svoje uslužbenke, pomagače itd. mesečne doneske plačevati. Dosedaj so pa nekateri gospodje v Ptuju volitve zmeraj na tak način vodili in izvrševali, da delodajalci na deželi o teh volitvah niti znali niso.

Vsled tega jim tudi ni bilo možno, se volitev udeleževati ali slovenskih obrtnikov kot poslancev k skupščini poslati.

Tudi letos mislili so stvar tako po domače med seboj uravnavati in so volitve tako izvršili, da slovenski obrtniki na deželi o volitvah niti nič vedeli niso. To pa je napotilo slovenskega odvetnika dr. A. Brumena v Ptuju, da je vložil rekurz proti takemu postopanju na c. kr. namestništvo v Gradcu, kateri rekurz so podpisali tudi drugi slovenski odvetniki, notarji in delodajalci v Ptuju.

C. kr. namestništvo v Gradcu je rekurzu ugodilo in celo volitev razveljavilo. Prišlo bode torej do nove volitve.

Mi vsled tega že sedaj opominjamo občinske predstojnike ptujskega okraja, da naj gledajo na to, da pristopijo vsi slovenski obrtniki k okrajni bolniški blagajni, da se nam posreči pri prihodnji volitvi ovreči sedajno vodstvo.

Nedostatki dosedajnega poslovanja so tako veliki, da je dolžnost vsakega slovenskega obrtnika delati na to, da se vodstvo okrajne bolniške blagajne spremeni.

Najznamenitejši nedostatek je ta, da je postavilo sedajno posli nemško vodstvo dr. Treitl-na, zdravnika v Ptuju, kot edinega blagajniškega zdravnika. Ta dr. Treitl ne razume niti besedice slovenski, vendar pa bi

moral tudi slovenske pomočnike in delavce vračati. Vidi se, da temu vodstvu ni do tega, da pomagajo, učenci in delavci slovenskih obrtnikov dobijo zdravniške pomoči; čeravno slovenski obrtniki mnogo plačujejo v to blagajno, se jim dostikrat zdravniška pomoč brez vzroka odreče ali pa je sploh ni dobiti, ker dr. Treitl ne razume nič slovenski.

Drugi veliki nedostatek je ta, da glasoviti J. Spritzey kot blagajnik te blagajne, potuje večkrat na stroške te blagajne, kadar to ni potrebno.

Sploh je pa ta gospod za svoje delo previsoko plačan in za gotovo je upati, da če Slovenci prihodnjč zmagajo, se stroški uprave znižajo. Vsled tega bo pa tudi mogoče, prispevke obrtnikom in delodajalcem znižati.

Kričoča krivica je za slovenske pomočnike in sluge, če so nemčurski vodje te blagajnice proti slovenskim obrtnikom tako brezozirni in sovražni, da jim celo zabranijo takega zdravnika, n. pr. g. dr. Belo Stuheca, ki razume slovenski jezik in ki toraj zamore bolnika razumeti in mu zdravje s svojo učenostjo spet pridobiti.

Torej slovenski župani in obrtniki, pozor na nove volitve!

Z Radla. (Slovenci, vzdramimo se!) Na vrhuncu Radla je istinito tako zanimiv razgled na nemško in na slovensko stran, da vsak hribolazec izraža o tem svoje občudovanje. Slovenca pa napolni otožnost, ako gleda lepe kraje proti severu, kajti kakor daleč oko vidi, bila je naša, slovenska zemlja, a do Radla se je počasi začela razliviati nemška povodenj že od IX. stoletja sem. Neki gospod, ki že počiva, je točil solze, ko si je ogledoval mične kraje proti severu ter izjavil na vprašanje, zakaj da se joče: «O kako bi se ne jokalo? To je bila nekdanja naša mila domovina, a vse je vzel naš sosed.»

Proti jugu še je slovenska zemlja, vendar tudi to si hoče Nemec osvojiti. Toda ne bo si je. Pred kakimi tridesetimi leti še se je res videlo, kakor da bi bili Slovenci tuji v dravski dolini, ker pri raznih volitvah v deželni in državni zbor so bili Slovenci slabo zastopani, s sedmerimi ali celo četirimi glasovi, nasprotniki pa so jih imeli po 28—30. Zdaj pa imajo navadno naši zagrizeni nasprotniki po 6—7 in Slovenci po 28 glasov.

Smemo torej sklepati, da dravska dolina ostane slovenska zemlja in da so Nemci tako rekoč tuji v njej. Le okrajni zastop še imajo v svojih rokah po izdajalskih volilcih izmed slovenskih prebivalcev. Nemci delajo na vse kriplje, da bi ohranili tej dolini nemški značaj, tako po raznih napisih pri gostilnicah in po pozdravih šolske mladine, ki tujece pozdravlja z «guten Tag.» Pa vse to ne bo pomagalo ničesar. Most od Radla prek na Pohorje ima vedno slabše stebre. Na Pohorju je oral ledino rajni Luka Držešnik okoli 30 let, ki zasluži da mu postavimo spominek.

Znamenja so torej, da se Nemštvo v dravski dolini umika. Da se umikanje ne ustavi, na to moramo delati z vsemi silami. Prirerajmo radi zborovanja in veselice. In Vam blagi narodnjaki kličemo: vdeležujte se radi slovenskih veselice in zborovanj. Kmalu se bo Vam ponudila priložnost, da javno pokažete svojo narodno zavest. Ciril in Metodovo društvo bo imelo v Vuhredu zborovanje 18. septembra t. j. 16 nedeljo po Binkoštih. Takrat bo društvo ob enem obhajalo tudi jubilej presvitlega cesarja, našega dobrotnika, ki svojo radodarno roko odpira tudi slovenskim šolam. Pridite obilno in se nikar ne izgovarjajte. Vzemite si v izgled naše nasprotnike, kako od vseh krajev hitijo skupaj, ko se gre za blagor njihovega naroda.

Blagi Slovenci, vzdramite se, otesite vendar enkrat od sebe nemčursko šalobardo, da ne bode čez nekaj let kaki narodnjak solz točil na Veliki kapi ter rekel, to je bila nekdanja naša mila domovina, a vzel jo je sovražnik.

Od Kapele. (Koncert.) V zadnji štev. Vašega cenj. lista od 18. avg. bral sem nek dopis od Kapele, s katerim dopisnik ozna-

čuje vrtno veselico, katero je priredilo «Kapelsko bralno društvo» dne 15. avg. v vrtu g. R. Horvata. Dopisnik obžaluje, da se je veselice udeležilo premalo kmetskega ljudstva in domačih gostov, ter pripisuje veselici svetanski (kozmpolitičen) značaj. Res je, da je bilo občinstvo svetansko, ker so bili kot gostje iz Radenskega kopaljšča navzoči Nemci, Italjani, Dalmatinci in Madjari, a zaradi tega veselica nikakor ni bila «kozmpolitična,» ampak narodna, ker se je v tem smislu tudi zvršila.

Če bi bil dopisnik natančneje opazoval občinstvo, bi se bil pač prepričal, da tudi naših domačih, kmetskih, merodajnih narodnjakov ni manjkalo. Da so pa nam tudi tuji za naše namene nekoliko darovali, za to jim moremo biti hvaležni ter je smatrati, namreč navzoče, kot nam pravične in naklonjene. Kar se vsporeda tiče, ker tudi ta dopisniku ne ugaja, mu moram odgovoriti, da naj navadno narodno veselico od koncerta vsaj nekoliko razločuje in prepričal se bode, da je tudi vspored bil koncertu primeren. Da se je tamburanje in petje vršilo sploh v občno zadovoljnost, to nam je pričalo odobrovanje in bil je tedaj tudi «efekt» zadosten; vsaj mi si ne želimo sijajnišega, ker nismo tamburaši in pevci «aus profession,» ampak iz zgolj narodne zavesti. Dopisnik je menda jedini, kateremu se naš koncert ni dopadel. Ne moremo pomagati! De gustibus non est disputandum, pravi pregovor, o vkusu se je težko pričakati!

Dovoljujem si tudi o ti priložnosti se zahvaljevati za prisotnost vsem gostom iz Gornjeradgone, od Sv. Andraža, Sv. Benedikta, Sv. Jurija in Malenedelje ter vsem onim, kateri so nam podelili dobitke za «najkrasnejši» del veselice, za tombolo. Posebno zahvalo pa izrekam g. Koklj-ju, učitelju v Poljčanah, ki je žrtvoval prosti čas v to, da nam je prihitel pomagat izvrševati vsporeda ter s tem popolnil spet prejšni kapelski tamburaški zbor, kateri je z njim, ko se je preselil, izgubil eno najboljših moči. Na svidenje!

Iz Velenja. (Veselica.) 18. avgusta obhajala je mladina tukajšnje ljudske šole veselico povodom petdesetletnice vlade našega presvitl. cesarja Franca Jožefa I. Ob 8. uri zjutraj darovala se je sveta maša, poslej zbrali so se otroci in gosti v prvem razredu ljudske šole, kjer se je govorilo o pomenu letošnjega leta za avstrijske patrijote in kjer je deklamovala nadepolna mladež lepo število patrijotičnih pesmi. Ob koncu te slavnosti zaorila je naša slovenska mladina krepki trikratni «Živijo» našemu presvitlemu cesarju in sto in sto nežnih mladih grl popevalo je: «Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja Avstrijo!» Ob 2. popoldne začel se je zabavni del, veselica, katera bo ostala našim otrokom še dolgo časa v trajnem spominu. Veselica in sploh vsa slavnost obnesla se je izvrstno. V prvi vrsti zaslužita vso zahvalo in priznanje g. nadučitelj in g. učitelj, ki sta neumorno delovala za lep razvoj te za našo mladino velevažne slavnosti.

Trg Velenje je bil ta dan praznično spreobleden, v črno-rumenih zastavah in zvečer oznanjala je čarobna razsvetljava patriotično mišljenje Velenčanov. Samo jedna «figura comica,» ki ima precej enakosti s kakim «Bierfaselnom,» in ki je tudi poslej hotela veselico motiti, demonstrovala je na nečuven in nesramen način proti temu znaku patrijotizma s tem, da ni razobesila nikakoršne cesarske zastave. Ta oseba je voditelj velenjske Heiloklike, ki je v spomin umrlga Bismarka, največjega sovražnika Slovanov in Avstrije, obhajala takozvani «Salamander,» pri katerem se je pogosto čul pijani «heil, heil und Sieg» in Bog si ga vedi, kaka neumnost še. In taki nesramni ljudje, take šeme, ki napadajo nasprotno misleče ljudi o vsaki priliki in ki so kot renegati in izdajice svojega naroda največji sovražniki ne samo Slovencev ampak tudi Avstrije, ki čestijo sicer Bismarkov doprsnik, a ki ne razobesijo o priliki največje avstrijske slavnosti niti

jedne zastave ne, taki značaji naj nam ponujajo in naj nas učijo tiste tevtonske kulture, pred katero pljune vsak pošten človek? Nasvetujemo temu možiceljnu, ki je slovenskemu občinstvu kot kričač že dosti dobro znan, in njegovi «Leibgardi,» da naj nikar ne razobeša razcapane in zazupite nemške kulture, ker drugače krstiti ga znajo Slovenci v drugič, da se mu malo ohladi njegova zavrela kri in da se tu med Slovenci vendar enkrat opere svoje turške olike. Hajl, Sik und Rahe!

Od nekod. (Ljutomer, Ljutomer! Potne opazke.) Veličastno se je vršil dne 17. avgusta v beli Ljubljani shod slov. županov; gotovo 600 mož je prihitelo iz vseh dežel, koder bivajo Slovenci, iz Primorske, Koroške, Štajarske in Kranjske, v lepo prestolnico ob Ljubljani, da izjavijo slovesno v imenu svojih občin neomejeno zvestobo Njega Veličaststvu in ob enem položijo pred Njega vzvišeni prestol skromne želje slovenskega naroda; lep je bil ta zbor, nekaj slovenski parlament, kakor je rekel g. župan Hribar, zbor, kakoršnega še ni videla bela Ljubljana; ves slovenski narod je bil tu zastopan, v naravnem svojem središču, išoč zavetja pred morečo sapo, ki veje iz Gradca, Celovca itd.; Primorec in Korošec sta povedala Kranjcu, da je njiju oko obrnjeno v Ljubljano, in Štajarec se jima je pridružil — lepo soglasje.

Iz Štajarske je bilo baje kakih 180 županov, častno je bil n. pr. zastopan kozjanski okraj pod vodstvom vrlega g. župnika Tomažiča, lepo število jih je tudi bilo iz Ormoža pod vodstvom narodnega župana središkega, g. Šinka, itd. — a zaman bi bil iskal le eno glavo iz ljutomerskega glavarstva! Res je, da je ravno iz onih krajev voznja prav dolga in težavna, res je, da se človek boji daljših voženj, če jim ni vaje, ali to opravičevanje ne izda nič, kajti Primorci in Korošci so imeli tudi daleč in od sv. Ane na Krembergu, odkoder je bil pre tudi eden župan ni posebno bliže v Ljubljano nego iz Ljutomera! Voditeljev je manjkalo, voditeljev! Ljutomer, Ljutomer, zakaj nisi voditelj celemu glavarstvu v narodnem oziru.

Kjer ni voditelja, ki bi skrbel bolj za skupno stvar nego za sebe, ki bi s paznim očesom motril vedno vse življenje okoli sebe, zdaj svaril, zdaj karal svoje, zdaj nasprotniku na prste stopal, tam mora i najbolj vzbujeno ljudstvo zadremati; zato lahko človek opazuje v okrožju ljutomerskega glavarstva toliko nedostatkov! Nekaj primerov! Dne 21. julija se je vršilo pri sv. Juriju ob Ščavnici premiranje konj; iz samega strahu za srčni mir graške gospode, ki je mislila o tej priliki obiskati sv. Jurija, diktiral je g. Kodolič iz Radgone, naj Jurijevčani nikar ne razobesijo ta dan slovenskih zastav, da bi graške gospode ne razdražili, naj prirede stvar «internacionalno!» Drznost to, da upajo od nas zahtevati tako zatajevanje, ko pa Nemci sami dandanes poznajo le «frankfurterco!» Sicer pa sta Radgončanom sla na led le dva jurijevska krčmarja, drugi so vsi razobesili slovenske zastave, dasi je g. Č. pretil nekdo celo z žandarmi, če ne odstrani slovenskih zastav! Čast pa gospodu predsedniku kmetijske družbe, ki je v svojem sicer nemškem govoru pohvalil one Jurijevčane, kateri so tudi takrat pokazali slovenski svoj značaj — gospod je pač gospod! Čast tudi onim kmetom, ki so zahtevali slovenskega govora in z «živio» prevpili «heil» g. Sadu in drugih!

Voditelj murske doline bi moral takoj vse vasi z glasnim protestom spraviti na noge, ko bi prvič zvedel, da sprevodniki one železnice ne rešpektirajo slovenskega prebivalstva ter ne kličejo postaj slovenski, dasi postaje nosijo tudi slovenska imena. Nekdaj je enega takega sprevodnika — tako nekako kakor Jursche se piše oni konduktur — opozoril na njegovo dolžnost, a dobil za odgovor surovost in lepe besede: ich bin extrem deutschnational. To si upa nemški uslužbenec med nami izreči!

V Gornji Radgoni se narodne veselice prirejajo v gostilni »pri angelju«; pričakoval bi torej človek da dobi tam kak slovenski list, a temu ni tako! »Tagespösta« leži na mizi; če pa vpraša gost krčmarja, zakaj nima tudi slovenskega lista, odgovori mu krčmar precej osorno, da ga ni treba! Gospodje gornjeradgonski, pokažite mu, da mu jih je treba, ako hoče, da Vi zahajate še nadalje k njemu kot gosi.

Iz Ljutomera pridemo v par urah v Središče, lep, naroden trg, ki pa nima razven precej oddaljene restavracije na kolodvoru nobene narodne gostilne, kjer bi tujca primerno pogostili! Iti mora rad ali nerad s tržani vred k jedinemu Nemcu središkemu, ki je vsled te svoje neobходимosti sila ošaben mož, k Wenigerholzu. Eden Nемеc požira premoženje stoterih Slovencev, ali ni to sramota za narodne Središčane?

Iz Svičine. Pri nas je bila pred kratkim seja krajnega šolskega sveta. Mej drugim se je posebno razpravljalo, kako bi šolski otroci slovesno proslavili petdesetletnico našega presv. vladarja. Ob tej priliki je predlagal g. nadučitelj, da bi se pele nemške pesni, češ, ker se v tretjem razredu otroci ne učijo prav nič slovenski peti. Žalostno, pa resnica je, da se na svičinski šoli slovensčini skoraj slabše godi, kakor pastorki pod kruto mačeho. Pa zakaj? Pri zidanji svoje šole so se Svičinčani vrgli nemškemu šulferajnu pod peté in nikakor jim noče priti na misel, da bi rešili sebe in svoje slovenske otroke tega suženstva. Gosp. nadučitelju po robu se je postavil g. župnik, rekoč, da bi bila velika krivica, ako bi se pri slavnosti na slovensčino pozabilo, ko vendar v vseh treh razredih ne najdemo nobenega otroka, ki bi bil popolnoma nemškega pokolenja. In res bili so slavni očetje tako milostni, da so vrgli slovenskim otrokom nekaj drobtinic od bogato obložene mize, sklenivši, naj se »nekaj« pesmi poje tudi v materinem jeziku otrok. Za to dobroto so pa stresli svojo jezo na g. župnika v grdem dopisu, objavljenem v Mariboržanki od dne 18. avg., kjer ga dolžijo slov. fanatizma. Se Vam meša po glavi, káli, da imenujete to fanatizem, ako se mirno in stvarno poteguje rodom in čutom Slovenec na slovenski zemlji za pravice svojega tlačenege naroda?! Kar se pa tiče »duha in pravil reda sv. Benedikta«, izvolite se prej o tem poučiti, potem boste tudi Vi postali bolj »praktični« ter se ne boste več smešili pred pametnimi ljudmi s pisarjenjem takih nerodnostij po listih.

Razne stvari.

Domače.

(Voliski shod) skliče državni in deželni poslanec g. J. Žičkar dne 28. avg. ob 3 popoldne v Rajhenburgu v hiši župana in trgovca g. Gustava Unschulda. Volilci, pridite v obilnem številu!

(Duhovne vaje.) Duhovnih vaj v tukajšnji Alojziji cerkvi se vdeležuje v navzočnosti mil. g. kneza in škofa 92 duhovnikov. V petek se bodo vaje s sv. obhajilom končale.

(Na volilnem shodu v Paki) kjer je poročal poslanec J. Žičkar, so se sklenile sledeče resolucije, ki lahko tudi občinam služijo za vzorce njih prošenj:

1. — Na shodu v Paki 21. avgusta 1898. v obilnem številu zbrani volilci obsojajo najstrožje počenjanje onih nemških učiteljev, ki nameravajo pouk v sv. veri popolnoma odstraniti iz ljudskih šol. Mi zahtevamo velikoveč, naj visoka vlada in naši poslanci delajo na to, da se šola zopet pokristjani, to je da vsi ljudski učitelji, ki otroke katoliških starišev, z besedo in z izgledom izreajo njim izročeno mladino v duhu sv. katoliške cerkve.

2. — Ker sinovi slovenskih starišev, kateri obiskujejo visoke šole, ne morejo v nemških mestih mirno svojih študij nadaljevati, temveč imajo prestatati od visokošolcev

drugih narodnosti veliko sitnob in težav, se pozivlje visoka vlada, da vstanovi v središči Slovencev t. j. v Ljubljani slovensko vseučil.

3. — Ker je c. kr. nadsodišče v Gradcu protipostavno zabranilo slovenskim strankam zagovarjati se v svojem materinem jeziku, zahtevajo zbrani volilci, naj visoka vlada in naši poslanci skrbijo, da se ustanovi za vse dežele in pokrajine, koder prebivajo Slovenci, nadsodišče v Ljubljani.

Ker se od raznih c. kr. uradov, posebno od sodnijskih, slovenskim strankam še vedno pošiljajo nemški dopisi, zahtevajo zbrani volilci, naj visoka vlada in naši poslanci skrbijo, da prenehajo vendar enkrat velike krivice, katere se nam godijo v tem obziru.

(Ogenj) je uničil v noči od 17.-18. avgusta klet z izbo pri vinogradu posestnika Franca Aplenca v Imljanski gorci. Gasilci iz Podčetrčka so o pravem času prihiteli, da so druga bližnja poslopja obvarovali. Bodi jim hvala! — Dne 21. nastal je zjutraj ob 6. uri ogenj pri Anzelmu Potočniku po domače Telebcu v Zavodnji ter mu zgorela pristava; druga poslopja so oteli. Sumi se, da so mladiči po neprevidnosti ogenj zatrosili. Posestnik je bil zavarovan.

(Lov na slovenske otroke.) Iz Slatine nam piše prijatelj našega lista. Naš dr. Hoisel po cele dneve brusi podplate za slovensko deco, da bi jih mnogo nalovil za nemško šolo, katero bodo letos zasebno otvorili. Slovenci, delajte, da kolikor mogoče iztrgate otrok iz šulvereinskih krempljev. — Poučujte slov. stariše, da spoznajo svojo slepoto, dokler je čas!

(Naš list) je pozdravil katoliški shod v Pragi s sledečim brzojavom: »Sjezd katolikov češkoslovanskih v Praze. — Da bi Vaše ideje prešinile ves češki narod, iskreno želijo štajarski Slovenci. Živeli katoliško misleči bratje Čehi!« Uredništvo »Slovenskega Gospodarja.«

(Pri Sv. Juriju ob Taboru) so bile oni teden občinske volitve. Izvoljeni so bili večinoma stari odborniki, izvzemši tiste, ki so pri zadnji državnozborni volitvi dali glasove znanemu Ropasu. Županom je bil izvoljen v nedeljo Fr. Hanzlič.

(Pri Sv. Petru pri Radgoni) bode sv. misijon od 25. avgusta do angeljske nedelje. Vodili ga bodo č. gg. oo. lazaristi: Alojzij Pogorelec in Fran Kitak iz Celja ter dr. Alojzij Nastran, profesor bogoslovja iz Gradca.

(V Zrečah) se je prvo zborovanje novoustanovljenega politično-gospodarstvenega društva »Straža« minolo nedeljo izvršilo nepričakovano sijajno. Dopis priobčimo v prihodnjem listu.

(Marijinoceljsko romanje.) Stroški na železnici za marijinoceljsko romanje znašajo 4600 gl. Vkljub temu se bo tudi nekoliko dobička. Ves ta dobiček pa bo g. Ferd. Ivanuš, kakor vsako leto tako tudi letos, nesebično in velikodušno obrnil v dobrodelne namene. Dobro bi bilo, ako bi se preostala svota ne obrnila samo za potrebe jednega kraja, ampak za splošnokoristne naprave, kakor je n. pr. dijaška kuhinja v Mariboru.

(V Celju) so se pri zadnjih izgredih odlikovali tudi nemški gimnazijci. Jednega so celo zaprli. Pokrovitelj nemškega dijaštva v Celju, Peter Končnik, se gotovo veseli odličnih vspehov svoje vzgojevalne zmožnosti, ka-li?

(Shod slovenskih visokošolcev.) V Ljubljani se je dne 20. in 21. avg. vršil shod slovenskih visokošolcev. Zbralo se je okoli 150 dijakov. Jednoglasno so izrekli zahtevo, da se naj ustanovi v Ljubljani vseučilišče z bogoslovno, pravoslovno in modroslovno fakulteto. Osupnilo pa nas je, da si naši vseučiliščniki želijo, da se od začetka na novem vseučilišču slovensčina naj samo upošteva, in še le pozneje izključno uvede slovenski jezik. V mladih ljudeh bi pričakovali več vroče krvi. To ni odločna zahteva po slovenski univerzi, ampak samo po univerzi v Ljubljani. Ako naši akademiki

ne znajo bolj radikalno nastopati v narodnih rečeh, boljše da bi ne prirejali takih shodov. Sploh se nam zdi, da jim je bila važnejša točka o dijaškem delovanju v počitnicah, kjer so se pa dovolj radikalno izrekli, da ne marajo delovati na verskem in narodnem stališču, ampak na svobodomiselnem in kranjsko-nemčurskem stališču, kakor njih malik dr. Tavčar. Tudi ljubljanski župan, Ivan Hribar, je ob tej priložnosti pokazal zopet enkrat svojo liberalno dušo. Zinil je veliko neumnost: Med nami še je preveč katoličanstva in premalo krščanstva. Mi pa konstatiramo resnico: V Hribarju je še preveč mnogobesednosti, a premalo izobraženosti in premišljenosti. Tudi katoliško misleči dijaki so bili navzoči, a ker so bili v manjšini, so jih svobodomiselnih prevpili. Toda nastopali so tako razumno, da je slovensko ljudstvo lahko ponosno na nje.

(Iz Šmartina pri Slovengradcu) nam pišejo: Cesarska slavnost je bila pri nas dne 18. avgusta veličastna. Na predvečer so po Gradišču, Legnu, Golavabuki in na Brdah goreli kresi in švigale rakete. 18. avg. se je najprej blagoslovila krasna šolska zastava, izvrstno delo šolskih sester v Mariboru. Potem je šla procesija na bližnji Homec, kjer se je blagoslovila tudi jubilejska kapela z lurško Marijo. Č. g. nadžupnik so pridigovali o pomenu slavnosti. Po opravljenih v cerkvi je zunaj na ledini govoril gosp. nadučitelj Šalamun navdušen, domoljuben govor. Šolski otroci so v več nastopih slavili cesarja. Videlo se je, kako naše teptano a blago ljudstvo ljubi svojega cesarja!

(Iz Oplotnice) smo zvedeli, da namerava peščica tamošnjih nemčurjev prirediti prihodnjo nedeljo veselico v korist nemškemu šulferajnu. Ali še pa tudi veste, dragi rojaki, kak namen ima to društvo? V kratkih besedah imate tukaj odgovor: 1. pokončati vse, kar je verskega, krščanskega; 2. izrediti Slovence z njih domovine ter vkončati sploh vse kar je slovenskega, da bi tem ložej pripravili pot Prusom do obal jadranskega marja. Glejte, temu društvu v korist nameravajo prirediti Oplotničani svojo veselico. Pa ne dovolj, da si sami prizadevajo doseči ta namen, ampak pričakujejo tudi od Vas, vrlih slovenskih kmetov, da bi jih podpirali pri tem početju! Ali ni to največja nesramnost od njih?! Gotovo jih je za to navdušil njih »odrešenik«, prusaško misleči in za to delujoči poslanec Wolf, katerega so hodili v nedeljo, dne 14. avgusta poslušat v Konjice. Dragi rojaki! Kdor izmed Vas ima še količkaj verskega čuta, ljubezni do svojih, do ljube domovine, do mile Avstrije in preblagega svitlega cesarja, gotovo ne bode nosil svojih težko prisluženih krajcarjev v tak ostuden namen, prepričan, da s tem koplje grob sebi in svojim!

(Šmarje pri Jelšah.) Od 13. do 16. avgusta smo obhajali v tukajšnjih romarskih cerkvah Matere Božje in sv. Roka izvanredne slovesnosti. Iz daljnjih krajev ogrskih, prekmurskih, ptujskih, hrvatskih in kranjskih so prihajale dolge vrste pobožnih romarjev, katere so sprejemali domači gospodje duhovniki. Shodne govore sta imela č. gg. oo. lazarista J. Ferjančič in J. Pogorelec, katera so velečastiti gospod dekan k tej slovesnosti povabili. Kakor se trdi, je bilo ena tretinja romarjev več nego druga leta. — Dne 21. avgusta je umrl nagle smrti tukajšnji župan g. Frančišek Adrinek. Pogreba se je udeležilo mnogo odličnega občinstva. Da je bil rajni obče spoštovan mož, kazali so mnogi venci, katere so mu žalujoči ostali položili na grob. Lahka mu bodi zemljica!

(Odlikovanje.) Iz Doline nam piše prijatelj: V sredo 17. avg. je prinesel celjski glavar grof Attems našemu preč. g. kanoniku Karolu Gajšekcu od svitlega cesarja jim podeljeni zaslužni križec s krono. Ob pol 10. je bila šolarska sv. maša in potem se vršila slovesnost v lepo okinčani šoli pred šolarji in številno zbrano topliško gospodo. Gospod grof je najprej v nemškem (!) jeziku pov-